

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Jaroslavem Škopkem ve věci

žalobce: A. T., narozen X, státní příslušnost X, X,
zastoupeného JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou, Májová
606/35, 350 02 Cheb,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha
7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č.j. OAM-2404-38/PP-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 19. 12. 2023, č.j. OAM-2404-38/PP-2023, se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Žalobce se žalobou ze dne 28. 1. 2024, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručitou dne 29. 1. 2024, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného (dále též i „Ministerstvo“) ze dne 19. 12. 2023, č.j. OAM-2404-38/PP-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žalobcová žádost podaná dne 16. 2. 2023 o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana ČR, neboť je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek (výrok I.); podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena lhůta 35 dnů k vycestování z území České republiky od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II.).
2. Pobyt cizinců na území ČR je upraven v zákoně o pobytu cizinců. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[II] Žaloba

3. Žalobce v úvodu žaloby označil stěžejní důvody, kvůli nimž brojil proti napadenému rozhodnutí.
 - a) Žalovaný při svém rozhodování postupoval chybně, když dosud zjištěný skutkový stav neobstojí, neboť tu jsou další skutečnosti nebo jiné důkazy, které nebyly dosud uplatněny;
 - b) Žalovaný nesprávně vyhodnotil dopad svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
 - c) Žalovaný rozhodoval v rozporu s ustálenými zákonnými zásadami, resp. též i s ustálenou judikaturou.
4. Žalobce akcentoval, že žalovaný v odůvodnění rozhodnutí přezkoumával žalobcovu trestní minulost a jeho rodinný stav. Následně se pokusil komparovat tyto dvě úrovně a vytvořit závěr, který v zásadě nesmí vybočovat z doporučené metodiky, kterou Ministerstvo vnitra ČR k řešení otázky zaujímá. Žalovaný tak musí dle metodiky a doporučení v zásadě vždy dojít k závěru, že žalobcová trestní minulost a jeho možné budoucí porušení veřejného pořádku, recidiva, mohutně převyšuje nad dopady rozhodnutí do rodinného života žalobce. Taková rozhodnutí činí žalovaný vždy na základě vlastního názoru, resp. správního uvážení.
5. Napadené rozhodnutí je navíc činěno bez ohledu na dopad do žalobcovy soukromého života, týkajícího se podmíněčného upuštění od výkonu zbytku jeho trestu. Je zřejmé, že případným výkonem rozhodnutí žalovaného dojde k maření výkonu rozhodnutí trestního soudu o podmíněčném propuštění žalobce na svobodu, resp. plnění žalobcovy probace a mediaci.
6. Žalobce dále uvedl, že Ministerstvo v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedlo, že v řízení bylo dostatečně prokázáno, že je zde důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Po přezkoumání řešené věci vyhodnotilo, zásadně k tíži žalobce, že žalobce „by mohl“ v budoucnu závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Tímto závěrem žalovaný v podstatě žalobci ubírá jeho elementární právo na soužití s jeho rodinou, která je na území ČR plně domestikována, a žalobce rozhodně nehodlá tento stav měnit. Žalobce vnímal tento závěr za účelový, neopodstatněný a nepřezkoumatelný.
7. Žalovaný pracuje s pojmem „závažné narušení veřejného pořádku“. Za pomoci ustálené judikatury dovozuje, že žalobce dříve svým jednáním narušil veřejný pořádek. Tuto skutečnost jednoznačně přisuzuje k tíži žalobci, resp. na základě takového závěru činí rozhodnutí o neudělení pobytového oprávnění žalobci. Podrobně popisuje, co je za narušení veřejného pořádku obecně vnímáno a bráno. Žalovaný však žádným způsobem dostatečně nepřezkoumal skutečnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

označené žalobcem ve správním řízení. Napadeným rozhodnutím se žalovaný snaží potrestat žalobce znovu za jeho chování v minulosti, když předpokládá, že žalobce by mohl veřejný pořádek narušit znovu. Žalovaný tak jednal v rozporu se základním právním principem *ne bis in idem*. Žalobce byl za svůj čin řádně potrestán a trest vykonal, navíc pouze do jeho jedné poloviny. Následně byl rozhodnutím trestního soudu podmíněně propuštěn z výkonu trestu. Žalobce je vzorným otcem svým dcerám a rozhodně neplánuje opakovaně a/nebo jakkoliv jinak narušovat veřejný pořádek.

8. Porušováním základních právních principů se opakovaně zaobíral Evropský soud pro lidská práva (dále též „ESLP“), který v současné době zastává ustálený názor na takové chování veřejných orgánů. Stran toho žalobce poukázal na rozsudek ESLP ze dne 10. 2. 2009, stížnost č. 14939/03, věc Zolotuchin proti Rusku, a dále také na rozsudek ESLP ze dne 29. 5. 2001, stížnost č. 37950/97, věc Franz Fischer proti Rakousku. V těchto případech se v období od roku 2001 do roku 2009 v podstatě vyvíjel právní názor na dvojí trestání osob, v souběhu řízení trestněprávních a správních.
9. V souladu s označenou judikaturou ESLP je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2011, č.j. 9 As 67/2010-74, v němž bylo mj. uvedeno: *„Stíhání jednoho a téhož skutku podle dvou skutkových podstat je přípustné tehdy, pokud se tyto od sebe navzájem liší v podstatných prvcích (okolnostech). Naopak tam, kde panuje alespoň částečná shoda v podstatných okolnostech skutku, půjde ve vztahu k aplikaci čl. 4 Protokolu č. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) o uplatnění zásady ne bis in idem. Zkoumání shodnosti či alespoň částečné shodnosti v podstatných okolnostech skutku je pak věcí každého konkrétního posouzení.“* Žalobce rovněž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č.j. 5 Azs 125/2004-54, z něhož citoval: *„Skutkový stav, který je založen na dedukcích a úvahách správního orgánu o účelovosti tvrzení účastníka řízení, aniž jsou řádně zhodnoceny veškeré důkazy účastníkem nabízené, nelze považovat za prokázaný.“*
10. Žalovaný se rovněž dostatečně nevěnoval rozhodnutí trestního soudu v Sokolově, který rozhodl v žalobcův prospěch o jeho podmíněném propuštění z výkonu trestu. Žalovaný si dle názoru žalobce měl vyžádat aktuální zprávu o průběhu dohledu probační a mediační služby nad žalobcem. Žalobce sám předložil poslední zprávu o průběhu dohledu, kterou se mu podařilo získat.
11. Žalobce dále namítal neadekvátní dopad napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, který považoval za takřka likvidační. Žalobce žije většinu svého života na území ČR, kde žije také jeho matka a jeho rodina - družka a dvě dcery, všechny občanky ČR. Žalobce se dosud neoženil, neboť mu to stávající legislativa neumožňuje. Žalobce prozatím alespoň úspěšně vyřešil, že celá jeho rodina nese stejné příjmení, včetně jeho družky, na čemž si přednostně zakládal.
12. Žalovaný označil všechny žalobcovy pevné rodinné vazby na území ČR, stejně tak jako jeho přirozenou snahu, péči a plnění vyživovací povinnosti ke své rodině. Doba trvání partnerského vztahu, věk obou nezletilých dcer žalobce, společná domácnost rodiny žalobce a v neposlední řadě přítomnost matky žalobce na území ČR, to vše by mělo být žalovaným v případě žalobce zcela bezchybně přezkoumáno a zohledněno. Takový postup žalovaného musí plně souznít s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu [srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 9. 2018, č.j. 10 Azs 127/2018-30: *„Povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života cizince (ve smyslu § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky) i v rozhodnutí, jímž správní orgán zamítá žádost o povolení k přechodnému pobytu, plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“*]. V odůvodnění napadeného rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

absentuje pečlivé vypořádání se s touto skutečností. Žalovaný argumentoval z kontextu vytrženými texty přímo z výsledku žalobce a jeho družky a zcela nepřiměřeně bagatelizoval dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a jeho družky, aniž by řádně přezkoumal žalobcem označené skutečnosti. Vycházejí z dikce čl. 8 Úmluvy, že každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace, je třeba doplnit, že státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Žalobce uzavřel, že žalovaný nepostupoval při vedení správního řízení v souladu se zákonem, kdy právě tímto postupem byl označený čl. 8 Úmluvy porušen. V případě výkonu napadeného rozhodnutí dojde mimo jiné, právě v důsledku porušení čl. 8 Úmluvy, k narušení žalobcova soukromého života.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

13. Žalovaný se k věci vyjádřil v podání ze dne 8. 3. 2024, v němž nejprve zrekapituloval žalobcem popsané rodinné, ekonomické a sociální poměry. Žalovaný sdělil, že vždy posuzuje individuální okolnosti daného případu, v plné míře zjišťuje skutkový stav věci, stejně tak jako posuzuje dopad do soukromého a rodinného života v maximálně možné míře danému případu. Co se údajně doporučující metodiky, a tím pádem jakémusi automatickému zamítnutí žádosti o přechodný pobyt týká, žalovaný vysvětlil, že vždy rozhoduje především dle zákonných ustanovení zákona o pobytu cizinců, správního řádu a dalších souvisejících právních předpisů, popřípadě judikaturou, nikoliv dle pomyslné metodiky.
14. Správní vyhoštění či rozhodování o pobytovém oprávnění nemá trestní povahu. Nepovolení přechodného pobytu není sankcí, nesleduje represivní účel, ale naopak je preventivním správním opatřením, kterým stát vykonává kontrolu nad migrací. Eventuální zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému či jinému pobytu proto nelze označit za rozhodnutí o trestu, i když vychází z předchozího odsouzení žadatele za trestný čin. Je pojmově vyloučeno, aby napadeným rozhodnutím mohl být žalobce podruhé „potrestán“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2017, č.j. 3 Azs 244/2017-42, bod 17, podobně též Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, bod 30).
15. Žalovaný dále uvedl, že řízení o vydání povolení k přechodnému pobytu je řízením o žádosti, je tak plně na žadateli předkládat důkazy a návrhy na podporu jeho tvrzení, tak aby správní orgán I. stupně zjistil řádně skutkový stav věci. Žalovaný tak vycházel ze všech jemu dostupných informací a další aktivita tak byla plně na straně žalobce, který ani při výsledku ani v rámci dalších písemných vyjádření, či dokonce v žalobě, neuvedl, jak konkrétně jsou na něm jeho družka či nezletilé dcery závislé, ať už finančně, nebo co se týká jeho péče. Neuvedl žádné zdravotní, psychické, organizační či jiné důvody, kdy by byla jeho přítomnost na území nezbytná. Žalovaný připomněl, že žalobce byl tři a půl roku ve vězení a o starší nezletilou dceru se logicky nestaral. Pečovala o ni pouze jeho družka. Co se týká navrhování důkazu a skutečného zjištění stavu věci žalovaný odkázal na závěry kasačního soudu z rozsudku č.j. 3 Azs 211/2022-37: „[j]udikatura tedy dlouhodobě setrvává na názoru, že v případě řízení o žádosti je především na žalobci, aby vyvinul dostatečnou aktivitu pro kladné vyřízení žádosti. Naopak se v takovém řízení neuplatní zásada vyšetřovací, podle níž by bylo na správním orgánu, aby zjišťoval skutečný stav věci. Uvedené závěry plně dopadají také na oblast pobytu cizinců. Ad absurdum by si správní orgány byly schopny obstarat prakticky všechny doklady samy, a požadavky v zákoně by byly touto optikou redundantní (např. doklad prokazující bezdlužnost dotazem na finanční či celní úřady; doklad o cestovním zdravotním pojištění dotazem na zdravotní pojišťovny atd.). Zákon ovšem tyto povinnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ukládá žalobci, ne správnímu orgánu. Doklady je pak nutné s ohledem na zásadu koncentrace řízení předložit již v řízení před prvostupňovým orgánem“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2020, č. j. 7 Azs 234/2020-32, k tomu dále srov. v tomto rozhodnutí další citovanou judikaturu). Uvedené závěry lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc.“

16. Žalovaný dále poukázal na usnesení Ústavního soudu ÚS 2336/10 ze dne 16. 11. 2010, z něhož citoval: „Ústavní soud se v minulosti jednoznačně vyjádřil k tomu, že Listina poskytuje soudní ochranu pouze tomu právu, které právní řád garantuje (sp. zn. Pl. ÚS 36/93, sp. zn. IV. ÚS 85/04). Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně vyslovil, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území (sp. zn. IV. ÚS 85/04, sp. zn. III. ÚS 99/04, sp. zn. III. ÚS 219/04, III. ÚS 260/04). Na udělení víza či povolení k dlouhodobému pobytu není dle výslovného znění zákona právní nárok (ust. § 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Žádné z práv zakotvených v Listině nezakládá nárok cizinců na pobyt na území České republiky. Takové právo je dáno pouze občanům České republiky (po vstupu České republiky do Evropské unie též unijním občanům), a to článkem 14 odst. 4 Listiny, zatímco odst. 2 téhož článku, který se vztahuje na ostatní cizince, zakládá pouze jejich právo svobodně území České republiky opustit (sp. zn. Pl. ÚS 10/2008).“
17. Žalovaný zopakoval, že o nezletilé dcery se tak, jako dosud, může postarat především žalobcova družka, která je v současné době na rodičovské dovolené s nejmladší dcerou. Po shrnutí některých žalobcových osobních a rodinných poměrů měl žalovaný za to, že zásah do žalobcova soukromého a rodinného života bude sice značný, nicméně s péčí o děti může pomoci jak žalobcova matka, tak matka družky, které obě žijí v Chebu. Náklady na bydlení, na jídlo, ošacení, beztak platí žalobcova družka, a může s nimi pomoci i žalobcova matka, která s družkou a nezletilými dcerami žalobce sdílí byt.
18. Žalovaný dále popsal žalobcovu trestnou činnost a její důsledky v žalobcově životě popsané ve zprávě Probační a mediální služby (např. dosud nevyřešená otázka pobytu žalobce na území ČR je příčinou toho, že se žalobce nemůže přihlásit na ÚP, nemůže se vrátit k bývalému německému zaměstnavateli, nemůže si otevřít bankovní účet, získat řidičské oprávnění). Závěrem žalovaného bylo, že výše uvedenému by se žalobce jednoduše vyhnul tím, kdyby na území opakovaně nepáchal úmyslné trestné činy, přičemž si měl uvědomit, jaké dalekosáhlé důsledky to bude pro něj a jeho nejbližší mít. Pokud měl vycestovat z území ČR, nemuselo to být zrovna do země původu, aby si mohl dále zajišťovat prostředky k živobytí a na splátky dluhu.
19. Žalovaný dále uvedl, že žalobce je v produktivním věku, neuvedl žádné zdravotní problémy, tedy stejně tak, jak byl schopen se nově usadit v České republice, neměl by mít problém se svým návratem do Mongolska, kde má babičku, s níž je v pravidelném kontaktu. Zajisté by u ní pro začátek našel zázemí. Manuální práci, kterou vykonává v ČR, by měl být schopen vykonávat i v zemi původu, kde může i podnikat. Co se týká případného odloučení od družky a dcer, je nutné konstatovat, že k němu může dojít, pokud se žalobce rozhodne odcestovat sám. Je zřejmé, že odcestování do Mongolska bude mít dopad do života žalobce, nicméně s následky svého protiprávního jednání i v rovině pobytové měl žalobce počítat již tehdy, když se onoho nezodpovědného chování dopouštěl. Žalobce navíc neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by odůvodňovaly jeho setrvání na území do doby rozhodnutí o žalobě. Pouhý fakt, že na území žije jeho družka a nezletilé dcery, tímto důvodem není. O dcery se stará především družka samotná, stejně tak většinu nákladů na živobytí hradí ona, také nájemní smlouva je uzavřena na družku, nikoliv na žalobce. Žalobce sice neustále namítá nepřiměřenost dopadu rozhodnutí ministerstva do jeho soukromého a rodinného života, ovšem jaké konkrétní dopady má na mysli, se ministerstvo dosud nedozvědělo. Žalobce je neuvedl ani v žalobě. Posílá 2 500 Kč měsíčně na

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

splátku svého dluhu za obhajobu z trestních řízení může žalobce i ze země původu, stejně tak může zasílat finanční prostředky své rodině, s kterou může být v denním kontaktu prostřednictvím telekomunikačních prostředků. Pokud se rodinní příslušníci sami rozhodnou svého druhá, resp. otce v Mongolsku navštívit, popřípadě následovat, pak tomu také nic nebrání.

20. Žalovaný trval na tom, že ač je žalobce podmíněně na svobodě, i nadále představuje narušení veřejného pořádku. V tomto směru citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2022, č.j. 7 Azs 110/2022-26 [odst. 16 a 17]: *„Na uvedených závěrech ničeho nemění akcent stěžovatele na jeho podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a poukaz na vedení řádného života. Předně, pokud stěžovatel tvrdí, že se dopustil závažné trestné činnosti jen jedenkrát, a to před devíti lety a od té doby žije spořádaným životem, je nutné zdůraznit, že trestnou činnost v podobě zvláště závažného zločinu páchal kontinuálně v letech 2011 až 2013, po jejím odhalení byl až do roku 2019 ve vazbě či ve výkonu trestu odnětí svobody a jeho nynější pobyt na svobodě je podmíněn pětiletou zkušební dobou. Co se týče samotného podmíněného propuštění a následného života stěžovatele, je vhodné opět poukázat na rozsudek č.j. 7 Azs 285/2014-39, ve kterém zdejší soud v obdobné situaci konstatoval: ‚Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nepředstavuje zahlázení odsouzení. Na stěžovatele se nehledí, jako by nebyl odsouzen. Pro něj negativní důsledky jeho jednání tak nadále přetrvávají (být v menší míře), přičemž se nevycerpávají použitím trestněprávních nástrojů. Stěžovatel si musel být při páchání natolik závažného úmyslného trestného činu vědom možných důsledků také v rovině zákona o pobytu cizinců (srov. také např. městským soudem citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV.ÚS 108/97, ...).‘ Přímou ve vztahu ke stěžovateli lze pak odkázat na rozsudek č.j. 3 Azs 114/2020-31, dle kterého ‚podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody samo o sobě a bez dalšího neznamena, že se cizinec napravil, povede řádný život a již žádné nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu zákona o pobytu cizinců nepředstavuje. Pokud by byly v tomto smyslu správní orgány vždy ‚vázány‘ tím, že došlo k podmíněnému propuštění (či k propuštění po vykonání celého trestu), byla by možnost aplikace výhrady veřejného pořádku de facto vyprázdněna. Otázku nebezpečí cizince pro veřejný pořádek je třeba posuzovat samostatně, a to zejména s ohledem na povahu jeho trestné činnosti a další zjištěné okolnosti, a to i poté, co byl z výkonu trestu (podmíněně) propuštěn (srov. krajským soudem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 10 Azs 312/2016-59; ...).‘ Odkázat lze rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č.j. 2 Azs 29/2019-33, který byl obsáhle citován již v rozsudku č.j. 3 Azs 114/2020-31. Nadto je vhodné zdůraznit, že stěžovateli byla stanovena zkušební doba v délce pěti let, což svědčí o míře rizika, kterou propuštění stěžovatele na svobodu podle názoru trestního soudu představovalo. Ostatně již v rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č.j. 2 Azs 156/2018-49, Nejvyšší správní soud uvedl, že: ‚I délka zkušební doby podmíněného propuštění (zde do roku 2021) má určitou vypovídací hodnotu o závažnosti potrestaného jednání u konkrétní osoby s určitými osobnostními charakteristikami, a může být nahlížena jako ‚rizikové‘ období, kdy je potřeba hrozbou návratu do výkonu trestu zvýšit motivaci podmíněně propuštěného vyhnout se konfliktu se zákonem a vést řádný život. I když rozhodně nelze zjednodušeně říci, že překážka pro povolení k přechodnému pobytu trvá přesně po zkušební dobu podmíněného propuštění, určitou indicii, již nelze přehlížet, tato okolnost představuje. Rozhodnutí správních orgánů a krajského soudu tedy i v tomto ohledu konvenuje citované judikatuře.*

S ohledem na uvedené dále nelze považovat za důvodné ani námitky spočívající v tom, že stěžovatel již nepředstavuje aktuální ohrožení veřejného pořádku. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019-33, ‚aby správní orgán mohl učinit závěr, že nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, již nehrozí, musela by v době, kdy je žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, existovat velmi vysoká pravděpodobnost, že se nedopustí podobného jednání, za jaké byl odsouzen, a že i v jiných ohledech nebude představovat jeho pobyt na území ČR nebezpečí pro veřejný pořádek. Poté, co žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

(správně žalobce – pozn. soudu) svoji důvěryhodnost zásadním způsobem zpochybnil spácháním trestného činu významné závažnosti, je spravedlivé po něm vyžadovat významnou míru ujištění, že podobné jednání u něho pro futuro již nehrozí. Tato pravděpodobnost by měla výrazně přesahovat míru 'trestněprávní naděje' na polepšení, jež mohla být důvodem pro žalobcovu podmíněné propuštění“ (důraz přidán). V případě stěžovatele nejsou dány žádné okolnosti svědčící o významné míře ujištění, že podobné jednání u něho do budoucna již nehrozí. Naopak, na základě okolností spáchání trestné činnosti, stejně jako délky zkušební-doby a návratu stěžovatele do sociálního prostředí, ve kterém trestnou činností páchal, je Nejvyšší správní soud ve shodě s žalovaným a krajským soudem toho názoru, že stěžovatel nadále představuje aktuální hrozbu pro veřejný pořádek“.

21. Žalobce se aktivně podílel na přechovávání drog a jejich distribuci, navíc působil v organizované skupině. Ministerstvo proto dále odkázalo na rozsudek Krajského soudu v Ústí n. Labem ze dne 7. 12. 2022, č.j. 108 A 6/2022-53 [odst. 10 a 11].
22. Ministerstvo mělo za to, že se dopadu do žalobcova soukromého a rodinného života věnovalo v napadeném rozhodnutí v souladu se zákonnými ustanoveními a mezinárodními smlouvami. Přiznalo, že dopad do soukromého a rodinného života žalobce i jeho nejbližších bude značný, ovšem dle judikatury (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č.j. 5 Azs 220/2019-33, „musí být v souladu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte předním hlediskem právě zájem dětí. Toto hledisko nejlepšího zájmu přenáší Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu zejména ve své recentní judikatuře zcela zásadní význam – ne však v tom smyslu, že by musela vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě z hlediska procesního. ESLP tedy posuzuje, zda příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem.“
23. Žalovaný uzavřel, že žalobce byl v České republice odsouzen za spáchání několika závažných úmyslných trestných činů, přičemž je v podmínce až do 14. 9. 2026. S ohledem na veřejný zájem spočívající v ochraně právního prostředí v České republice není tedy žádoucí, aby žalobce na území nyní setrval. Žalovaný na podkladě shora uvedeného navrhl žalobu zamítnout.

[IV] Posouzení věci soudem

24. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
25. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
26. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
27. Soud při souhlasu obou stran sporu rozhodl o věci bez jednání.
28. Žaloba je důvodná.
29. Žalobci byla napadeným rozhodnutím podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců zamítnuta žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky jakožto rodinného příslušníka občana ČR, neboť je důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek a byla mu stanovena lhůta 35 dnů ode dne právní moci rozhodnutí k vycestování z území ČR.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

30. Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
31. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ministerstvo v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území; žadatel je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.
32. Jako zásadní soud spatřuje nedostatečnost napadeného rozhodnutí stran přesvědčivého odůvodnění závěru žalovaného o tom, že žalobce by mohl *pro futuro* závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Byť je napadené rozhodnutí obsáhlé (čítá celkem 17 stran), soud v něm řádné zdůvodnění obav žalovaného nenalezl.
33. Žalovaný věnoval patřičnou pozornost výčtu žalobcem spáchaných trestných činů a dospěl k dílčímu závěru (str. 6 napadeného rozhodnutí), že „*pokud se cizinec dopustil jednání, které je trestným činem, jedná se nepochybně o narušení veřejného pořádku, a to dokonce závažným způsobem, které může být ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zák. č. 326/1999 Sb. důvodem pro zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu*“ s tím, že „*zákon o pobytu cizinců pojem ‚veřejný pořádek‘ či ‚závažné narušení veřejného pořádku‘ nikterak nedefinuje ani nevymezuje.*“ Na str. 7 napadeného rozhodnutí pak žalovaný vyjevil mj. toto: „*Pojem ‚veřejný pořádek‘ nebo ‚závažné narušení veřejného pořádku‘ je tak neurčitým pojmem právním, tedy pojmem, jehož obsah je třeba vymezit s ohledem na kontext, ve kterém je v rámci zákona o pobytu cizinců použit. Vzhledem k tomu, že existuje bohatá judikatura soudů k pojmu ‚veřejný pořádek‘ či ‚závažné narušení veřejného pořádku‘ vychází správní orgán z vymezení tohoto pojmu, jak jej právě ve věcech pobytu cizinců vymezila judikatura soudů. Tedy ‚veřejný pořádek‘ zahrnuje v obecné rovině základní normy, které se považují za nevyhnutelné pro fungování demokratického státu a společnosti. Vedle norem právních se jedná též o normy morální, sociální, politické, případně náboženské.*“ Žalovaný v té souvislosti odkázal na některé z rozsudků Nejvyššího správního soudu (ve věcech sp. zn. 3 As 4/2010, 5 As 73/2011, 7 As 112/2011 a 9 As 71/2010).
34. I v další části napadeného rozhodnutí (str. 8) se žalovaný věnoval teoretickému rozboru pojmu „závažné narušení veřejného pořádku“, aby s pomocí citací a odkazů na rozsudky Nejvyššího správního soudu dospěl k dalšímu dílčímu závěru, totiž že „*za závažné narušení veřejného pořádku nelze bez dalšího jednoznačně označit takové protiprávní jednání, které vede až k pravomocnému odsouzení a že je třeba zabývat se závažností protiprávní činnosti a okolnostmi odsouzení*“. Nato žalovaný akcentoval, že se zabýval tím, zda v žalobcově věci „*jeho jednání, které naplnilo několik skutkových podstat trestných činů, může představovat i v současnosti (i nadále) závažné narušení veřejného pořádku.*“
35. Následovala podrobná zpráva o charakteru žalobcovy trestné činnosti v minulosti (str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí), která vycházela z příslušných rozsudků soudů. Poté žalovaný vyjevil podstatný obsah sdělení Vězeňské služby ČR a Probační a mediační služby ohledně žalobcova chování v průběhu jeho uvěznění a v době po jeho propuštění [mj. žalobce byl „*opakovaně kladně hodnocen v programu zacházení, a z toho důvodu byl přemístěn do oddělení se středním stupněm zabezpečení věznice s ostrahou*“, „*jednotlivé cíle programu zacházení plnil v celém rozsahu a striktně dodržoval vnitřní řád věznice a projevoval se jako nekonfliktní odsouzený*“, „*v průběhu výkonu trestu byl opakovaně testován na zneužití omamných a psychotropních látek a vždy s negativním výsledkem*“, „*zapojoval se i do dalších vzdělávacích aktivit připravujících na soběstačný život po propuštění z výkonu trestu, např. prohluboval svou znalost v českém jazyce, zúčastňoval se bohoslužeb, četl beletrii a sledoval TV*“, „*udržoval pravidelný kontakt s rodinou (osobní, telefonický i korespondenční)*“, „*po dobu výkonu trestu byl také 9x odměněn a kázeňsky nebyl potrestán*“].

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

V souvislosti s tím, žalovaný vyjevil (str. 10): „Trestní soud při rozhodování o podmíněném propuštění žadatele mohl vycházet především z jeho chování a plnění povinností ve výkonu trestu. Rozhodování trestního soudu o podmíněném propuštění však nelze směřovat s rozhodováním podle zákona o pobytu cizinců. Smysl, účel a předmět obou řízení je odlišný. Správní orgán neposuzoval, jak se žadatel choval ve výkonu trestu odnětí svobody a zda plněním povinností prokázal polepšení, kdy je navíc zřejmé, že takové chování žadatele bylo motivováno především vidinou možnosti podmíněného propuštění.“

36. Vzhledem k tomu, že žalobcův v pořadí třetí trest byl uložen za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, věnoval se žalovaný rovněž popisu závažnosti drogové trestné činnosti. V té souvislosti konstatoval (str. 11), že žalobce „páchal drogově trestnou činnost s cílem se finančně obohatit.“ Zároveň připomněl, že žalobcovo „zapojení v hierarchii organizované skupiny nebylo vysoko postavené, nicméně byl prokazatelně schopen sehnat značné množství metamfetaminu za velmi krátkou dobu, tudíž jeho znalosti, kde a od koho drogy sehnat a komu jí následně prodat musela být značná.“ Žalovaný rovněž akcentoval, že „nelze rovněž opominout délku a soustavnost páchané trestné činnosti, kdy bylo soudem zjištěno, že žadatel obchodoval s drogami minimálně v době od jara 2012 do 12. 12. 2013, tedy do doby, než byl policejními orgány pomocí předstíraného převodu zastaven“, když vyslovil domněnku, podle které by „bez tohoto policejního zákroku jistě pokračoval dál v páchání drogové kriminality a vydělával by na závislosti uživatelů drog a zároveň by ji podporoval.“
37. Žalovaný následně zopakoval, že žalobce byl odsouzen k sedmiletému trestu odnětí svobody (byť byl podmíněně propuštěn na svobodu) a učinil další závěr, totiž že „z uvedeného, bez jakýchkoliv pochybností vyplývá, že cizinec závažným způsobem narušil veřejný pořádek a je důvodné nebezpečí, že by tak mohl učinit znovu, a proto je splněna podmínka pro neudělení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana EU uvedená v ust. § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb.“, když „žadatel svým chováním skutečně, aktuálně a dostatečně závažně ohrozil základní zájem společnosti, kterým je v daném případě respektování právního řádu.“ V té souvislosti žalovaný dále doplnil (str. 12): „Žadatel vzhledem ke svému dosavadnímu jednání stále představuje nebezpečí veřejnému pořádku. Ačkoli byl žadatel pravomocně odsouzen naposledy v roce 2018, lze i k době vyhotovení tohoto rozhodnutí hovořit o aktuálním, závažném a skutečném ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Okresním soudem Sokolov byla žadateli při podmíněném propuštění stanovena zkušební doba za spáchaný trestný čin 5 let, a tato by měla uplynout až dne 14. 09. 2026. Toto jednání bylo pácháno úmyslně a ve značném rozsahu. Správní orgán i v souladu s výše uvedenou evropskou směrnicí a výkladem veřejného pořádku poukazuje, že žadatelovu trestnou činnost na území je zapotřebí považovat za závažnou a úmyslnou, přičemž jeho jednání vedlo k dlouholetému výkonu trestu odnětí svobody. V tomto případě se navíc jedná o opakovanou trestnou činnost, kdy drogovou kriminalitu spáchal ve zkušební době předcházejících odsouzení, což jen zvyšuje závažnost narušení veřejného pořádku, a nedá se stále vyloučit, že výše jmenovaný znovu nespáchá protiprávní jednání a závažným způsobem opět nenaruší veřejný pořádek.“
38. Žalovaný dále zdůraznil, že trestná činnost páchaná žalobcem byla trestnou činností úmyslnou a že i přes pozitivní informace vyplývající ze zpráv VS ČS a Probační a mediační služby je třeba mít na zřeteli, že žalobce musí ve zkušební době prokázat, že vede řádný život. Podle žalovaného stále existuje důvodné nebezpečí narušení veřejného pořádku žalobcem, přičemž „závažnost narušení veřejného pořádku lze spatřovat mimo jiné i ve skutečnosti, že žadatel se podílel na zvlášť společensky škodlivém protiprávním jednání zcela vědomě, dobrovolně a dlouhodobě. Tedy, i když měl žadatel možnost vést řádný rodinný život, dopouštěl se po dobu necelých dvou let trestné činnosti,

v důsledku čehož následně strávil alespoň polovinu svého trestu ve vězení a se svou rodinou tak fakticky nepobýval.“

39. Žalovaný následně uzavřel (str. 13), že „žadatel i nadále představuje nebezpečí veřejnému pořádku, a to s ohledem na spáchanou trestnou činnost, a existuje důvod pro nevyhovění žádosti žadatele, a sice důvod uvedený v ust. § 87e odst. 1 písm. f) zák. č. 326/1999 Sb.“, když „pro naplnění dispozice § 87e odst. 1 písm. f) zák. č. 326/1999 Sb. je třeba, aby existovalo důvodné nebezpečí, že by cizinec při svém pobytu na území České republiky mohl ohrozit její bezpečnost či narušit veřejný pořádek, a to způsobem závažným. Závažnost narušení veřejného pořádku je třeba zkoumat ve vztahu k důsledkům plynoucím ze zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu.“
40. I když soud v mnohém sdílí názor žalovaného (žalobce byl naposledy odsouzen za velmi závažnou trestnou činnost, jednalo se o trestnou činnost úmyslnou, nelze bez dalšího přejímat pro účely správního řízení pozitivní informace o tom, jak se žalobce choval ve výkonu trestu a po podmíněčném propuštění z vězení), nenalezl v napadeném rozhodnutí nic, čím by bylo možno odůvodnit kategorický závěr žalovaného o tom, že žalobce „i nadále představuje nebezpečí veřejnému pořádku.“
41. Z dikce § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců vyplývá, že je zapotřebí zkoumat, zda cizinec představuje aktuální „hrozbu“ pro budoucí závažné narušení veřejného pořádku. Nic takového ovšem v napadeném rozhodnutí osvětleno není.
42. Ano, žalovaný správně připomíná, že příkladné žalobcovo chování ve výkonu trestu a po podmíněčném propuštění z vězení samo nepostačuje k závěru, že cizinec takovým nebezpečím pro veřejný pořádek není. Nicméně, jako jediný „argument“ pro závěr, že žalobce tímto nebezpečím je, aplikuje žalovaný v podstatě pouze to, že žalobce je recidivistou a jeho v pořadí třetí trest byl uložen za závažný trestný čin. Taková argumentace ale nepostačuje, což vyplývá i z judikatury, na kterou se žalovaný odvolává.
43. Soud je toho názoru, že žalovaný, má-li jeho rozhodnutí obstát, musí přezkoumatelně vyjevit takové reálie, z kterých bude zřejmé, že žalobce zůstává skutečnou hrozbou pro veřejný pořádek. Takovou informací může být např. to, že se (žalobce) znovu pohybuje v prostředí osob s kriminálním pozadím, že je znovu vyšetřován policií, příp. je proti němu vedeno další trestní stíhání, že nedodrжуje podmínky podmíněčného propuštění atp. Jednoduše řečeno, žalovaný musí předložit cokoliv, co nebude pouhou kombinací faktů o žalobcově minulosti a závažnosti drogové kriminality, ale reálnou zprávou o tom, že žalobce i nadále představuje nebezpečí veřejnému pořádku.
44. Vzhledem k uvedenému soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Ten je právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Pro úplnost soud konstatuje, že teprve potom, co správní orgán postaví najisto, že žalobce představuje hrozbu pro veřejný pořádek, bude účelné posoudit případné dopady rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života. Do té doby to soud považuje za bezpředmětné.

[V] Náklady řízení

45. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty prvé soudního řádu správního právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

46. Žalobci byla soudem přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, skládající se a) ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, a dále b) z odměny zástupkyně žalobce za celkem dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) ohodnocené částkou 3 100 Kč/úkon, tj. celkem 6 200 Kč. Náhrada nákladů řízení dále sestává z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč/úkon, celkem 600 Kč, vše podle § 7, § 9, § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů.
47. Odměna zástupkyně žalobce a náhrada hotových výdajů advokátky byly navýšeny o částku 1 428 Kč odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).
48. Žalobci nemohla být přiznána náhrada za soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť žalobce byl s tímto návrhem neúspěšný.
49. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 25. 4. 2024

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.